

Fejenként 20 ezerrel könnyebb a zsebünk

Keresetek: jóval az átlag alatt

A nettó átlagkeresetek a megyében 2002 első félévében alig érték el a 62 ezer forintot. Ez az összeg 16 százalékkal magasabb a 2001-esnél, ugyanakkor alacsonyabb az országos átlagnál.

Tavaly az év első hat hónapjában 5,9 százalékos inflációt mértek a szakemberek. Mivel az átlagkeresetek 2001 hasonló időszakához képest 16 százalékkal emelkedtek meg Csongrád megyében, az a csoda következett be, hogy a növekedés az infláción felül 10 százalékos ért el. Egy átlagos kenyérkereső a déli megyében bruttó 93 ezer 821, nettó 61 ezer 583 forintot vihetett haza a családjának a munkahelyéről.

Mielőtt azonban még örülni kezdenénk, elő kell vennünk az országos adatokat. Ezekből sajnos az derül ki, hogy tavaly az első hat hónapban a nemzetgazdasági átlagos havi munkajövedelem bruttó 114 ezer 700 forint volt, ami 17,5 százalékkal nagyobb az egy évvel korábinál. Az első félévben a bruttó és a nettó átlagkereset közel 18 százalékkal, a reálkereset 11,3 százalékkal haladta meg az egy évvel korábit.

Csongrád megye leszakadása az országos átlagtól tehát nem állt meg 2002-ben sem. Megmaradt a keresetek közötti különbség, a növekedés pedig – ha csak 1-2 százalékkal is – alatta maradt az országosnak. Bruttó 20-21 ezer forinttal keresnénk többet átlagosan, ha nem ebben a megyében élnénk.

Csongrád a keresetek nagysága alapján a megyék rangsorában a középmezőnyben helyezkedik el ma is. Ami önmagában nem lenne rossz helyezés, hiszen csak

A könnyűiparban is az átlag alatt vannak a bérek.

Fotó: Gyenes Kálmán

hét megye előz meg bennünket. A helyi keresetek ugyanakkor jóval alacsonyabbnak számítanak, mint az országos, s nem éri el a megyék – a kiugró fővárosi keresetek nélkül számított – átlagát sem.

A különbség legnagyobb része abból származik, hogy a keresetek ágazatonként is jóval alacsonyabbak. A legtöbbet a pénzügyi szektorban dolgozók vitték haza tavaly (145 ezer 144 forintot átlagban), akárcsak mostanában, a legkevesebbet pedig a szálláshely-szolgáltatás és a

vendéglátás nyújtotta és nyújtja ma is a belőlük élőknek (59 ezer 948 forint a kimutatott kereset). Az egészségügy ismert helyzetére utal, hogy a szellemi foglalkozásuk jövedelme ebben az ágazatban volt a legacsonyabb, feleannyi sincs, mint a legjobban fizető energiaszektorban. (Izgatottan várjuk a KSH-nak azon időszakról készült elemzését, amelyben az 50 százalékos közalkalmazotti béremelések már megmutatják hatásukat.)

A megyében általában azok a

munkavállalók mondhatják magukat szerencsésebbeknek, akiknek nagyobb gazdálkodó szervezeteknél sikerült elhelyezkedniük, mivel ott jobban meg tudják fizetni a dolgozókat. A létszám közel felét foglalkoztató, 300 főnél nagyobb létszámmal működő cégek több mint a kétszeresét adják alkalmazottaiknak, mint a kisebb szervezetek. Tisztelet annak a kivételnek, ahol fordított a helyzet, ám ezek a cégek a statisztikai átlagot nem befolyásolják.

F. K.

Előléptették a szegedi vámparancsnokot

MUNKATÁRSUNKTÓL

A nemzetközi vámnapon tartott ünnepség keretében tekintették át a hét végén az állami költségvetés legnagyobb befizetőjének tavalyi munkáját a pénzügyőrség vezető munkatársai. Arnold Mihály tábornok igazán impozáns adatokkal szolgált a budapesti rendez-

vényen, ahol László Csaba pénzügyminiszter is dicsőítően szólt a vámosok munkájáról. A VPOP országos parancsnoka elmondta: 2002-ben 2 ezer 163 milliárd forint bevétellel gazdagította az államot a pénzügyőrség, közel 28 ezer bűncselekményt és szabálysértést derítettek fel. Tavaly 167 alkalommal összesen 190,3 kilogramm kábítószerrel foglaltak

le, míg 361 ezer karton csempésztett cigaretta került a vámraktárakba.

A vámnapon elismeréseket, kitüntetések is átadtak. Szeged vámparancsnokát, Ábrahám Jenőt alezredessé léptették elő, míg a szegedi központú dél-alföldi regionális vámparancsnokság munkatársai közül tizenhároman részesültek különböző jutalomban.

A vízi járműveket is felügyelik

Hajók vizsgája a megyeszékhelyen

Januártól a hajózás ellenőrzése is a Csongrád Megyei Közlekedési Felügyelet feladatkörébe tartozik.

Szolnokról Szegedre került a hajózás hatósági jogköre: januártól a Csongrád Megyei Közlekedési Felügyelet adja ki a szükséges engedélyeket. Az „emberi meghajtású” csónakokon és sporthajókon kívül minden más vízi alkalmatosság közlekedését a felügyelet ellenőrzi, s ugyancsak a szegedi székhelyű hatóság vizsgáztatja a motorcsónakok, jachtok, jetszik, kompok és más úszóművek vezetőit.

Balló Zoltán, a közlekedés-felügyelet megyei igazgatója szerint a főfelügyelet döntésének oka az, hogy a Tisza megnyílt a nemzetközi forgalom előtt, s belátható időn belül „Európa délkeleti kapujaként” fogadja a kereskedelmi és sporthajókat. Az uniós csatlakozással várhatóan tovább nő a folyó jelentősége, s a forgalom súlypontja Csongrád megyére tevődik át.

A megyei közlekedési felügyelet a 160. és a 460. folyamkilométer között, a szerb határtól Tiszafüredig, valamint a Maroson, Körösökön és a Zagyván látja el a vízi járművekkel kapcsolatos hatósági feladatokat.

Amint eddig a közúton, a vízen is ellenőrzik a hajók és más úszóművek műszaki állapotát, rakományát, dokumentumait, vezetőjét stb.

Az új feladathoz megfelelő felszerelés és szakképzett munkatársak is kellene. Mazán János hajózási üzemmérnök, tengeri és belvízi kapitány vizsgabiztosként dolgozik a felügyeletnél. Minthogy a hajók és vezetőik vizsgáztatása időnyomunka, s adott területhez kötődik, a tervek szerint előre meghirdetett időpontban, lakóhelyükön vagy annak közelében bizonyíthatják alkalmasságukat a vízi járművek és irányítói.

A többletmunkával járó költségeket a közlekedési felügyeletnek magának kell kigazdálkodnia. A vízi ellenőrzéshez szükség lesz egy hajóra is: elképzeléseiknek megfelelően például egy használt, német vagy holland rendőrségi motoros hajó, amelyet a feladatok ellátásához többek között mélységmérővel és radarral is föl kell majd szerelni.

A közlekedésfelügyelet vezetője arra kéri a hajótulajdonosokat, hogy a jármű vizsgáztatásához, illetve vezetői vizsgák ügyében ezután a szegedi hatósághoz forduljanak.

NY. P.

Frank szerint is elkerülhetetlen a reform

Szegény megyét a hó is nyomja

Tényleg át kellene szervezni a magyar közigazgatást, de ezt a munkát nem úgy kell elkezdni, hogy a kormány tagja bejelenti, mi lesz – mondja Frank József. A Csongrád Megyei Közgyűlés elnöke szerint ezt a reformot végére valóban alulról kellene elkezdni.

Lamperth Mónika belügyminiszter a minap bejelentette: 2006-ra át kell alakítani a közigazgatást. A miniszter szerint az új rendszerben a megyék szerepét az intézményfenntartó társulások és a régiók veszik át. Miután a nyilatkozat megjelent, a települési önkormányzatok több mint felét tömörítő érdekvédelmi szervezet, a TÖOSZ is nyilatkozott. Mégpedig azt, hogy valóban szükség van reformra. De a kormány ezt csak azért tartja szükségesnek, mert alkalmazkodni kell az uniós adminisztrációhoz, miközben – a TÖOSZ szerint – a rendszer régi bajait is jó lenne orvosolni.

A szervezet a minap a szegedi megyeházán is tanácskozott az ügyről. Jelen volt Frank József, a Csongrád Megyei Közgyűlés elnöke, aki most a régió soros elnöki tisztét is betölti. A vitáról lapunknak azt mondta: szükség van a közigazgatás reformjára, szükség van egy erős középszintre. De az átalakítást nem úgy kellene elkezdni, hogy a kor-

Frank József: A megye kiüresedett hatalmi úr. Feladatok vannak, pénz nincs.

Fotó: Karnok Csaba

mány tagja kategorikus nyilatkozatot tesz arról, mi hogyan lesz.

– Sok rosszat mondanak a megyei önkormányzatokról mostanában. Igaz is, hogy lebegtetett helyzetben vannak, s az is igaz, hogy a megye kiüresedett hatalmi úr. Hiszen sok minden, ami a megyék hatáskörébe tartozott, a minisztériumokhoz került, így

Kétélű fegyver

PANEK SÁNDOR

Alig hagyott alább a polgári jobboldal „idegengyűlölete” fölötti aggodás az MSZP-ben, feltört az újabb aggodalom: a Fidesz „elnézi” az uniós csatlakozás ellenzését. A szocialisták országos választmánya ki is nyilatkoztatta, elvárja a Fidesz vezetőitől, hogy a nyilvánosság előtt tegyenek hitet a csatlakozás mellett, mivel a polgári körök honlapján ezt „megzavaró momentumok” vannak.

A politikában tematizálásnak hívják azt, amikor egy párt úgy kívánja egyes témákon tartani a közvélemény figyelmét, hogy folyamatos állásfoglalásra, magyarázkodásra készíti politikai ellenfeleit. A tematizálás alattomos eszköz: nemcsak arra jó, hogy megismertesse a választóval a tematizáló párt álláspontját, hanem arra is, hogy ébren tartsa a suttozó propagandát és lebegtesse a gyanút a magyarázkodni nem hajlandó másik fél fölött.

Pár nappal az MSZP aggodalmának feltörése előtt Londonban szó szerint a következő hangzott el Németh Zsolttól, a külügyi bizottság fideszes elnökétől: „Magyarországon nincs olyan jelentős párt, amely ellenezné az EU-tagságot. Viták azonban vannak, de ezek természetesen, és nem jelentik a csatlakozás megkérdőjelezését. Az eurofóbia és az euroskeptizmus helyett az eurórealizmus a helyes hozzáállás, ez biztosíthatja az EU-párti közhangulat fenntarthatóságát”. A nyilvános hittétel megvolt. Ami pedig a jobboldali szavazók szélső oldalán meglévő EU-ellenességet illeti, ne legyenek illúzióink: az MSZP szavazóbázisának versenyképes felkészültséggel nem rendelkező, nyelveket nem beszélő rétegeiben ugyanúgy megvan az esély a nemmel szavazásra és a csatlakozás utáni kiábrándultságra.

Hanem a tematizálás kétélű fegyver. Ahogy két évvel ezelőtt a betiltott ultranacionalista rockkoncert egyik dalát soha nem ismerte volna meg 3 millió ember, ha a Heti Hetesben heccből be nem olvassák, az EU-ellenes internetes megnyilatkozásokról sem szereznek annyian tudomást, ha az MSZP nem használja fel a témát a Fidesz elleni támadásában. Kétélű fegyver azért is, mert a téma komoly, miközben a tematizálás komolytalan. Sokan keresték az okát annak, hogy a legutóbbi franciaországi elnökválasztáson miként jutott a szocialista Jospin helyett a szélsőjobboldali Le Pen a második fordulóra. A magyarázat egyszerű volt: a franciáknak elegendő lett abból, hogy a bevándorlással kapcsolatos problémákat a szocialisták jobboldali ellenfelek sakkbantartására használták; az emberek hallgatták a jobboldalnak címzett tolerancia-szólamokat, miközben sötétedés után nem volt tanácsos kilépni a külvárosok utcáira. Szó sem volt arról, hogy a franciák megkedvelték volna a szélsőjobboldalt, szavazatukat azért adták Le Pen-re, hogy tiltakozzanak a komoly téma kapcsán zajló komolytalan tematizálás ellen. Visszafordítva a szót: ha az MSZP a Fidesz lejáratására használja a csatlakozás témáját, azt kockáztatja, hogy a jobboldali szavazók pusztá MSZP-ellenességből fognak az EU ellen szavazni, miközben a Fidesz mindössze a csatlakozással kapcsolatos tisztánlátásról beszél.

A tematizálás tere a média, kulcsa a nyilvánosság. A játszma szereplői egymás álláspontját pontosan ismerik, de a nyilvánosság számára úgy tesznek, mintha ez nem így lenne. Aligha hihető az MSZP választmányáról, hogy ne tudná: a Fidesz elkötelezett az európai uniós csatlakozás mellett, ha annak hangsúlyait más-hová teszi is. Az európai uniós tematizálás cirkuszát sokkal inkább nekünk, a közönségnek játsszák, amelyet a politikai helyzetkedés közben ostobának néznek ahhoz, hogy világosan gondolkozzék az ország sorsáról.

találni a hótakarítás költségeire. Aztán, amikor a központi államigazgatás meg akar szabadulni egy nyügtől, akkor is megtalálja a megyéket. Úgy kapunk feladatokat – mint most a pedagógiai szolgálat fönntartását –, hogy pénzt nem adnak mellé. Ráadásul, ez a megye vállal önként feladatokat – pénzt szerez például a települések közötti összekötő utak terveire –, s ilyenkor mindig felvetődik a kérdés, jó-e ez a szerepvállalás, amikor végső soron az energiát és a pénzt az intézményektől vesszük el. Ezt a helyzetet is meg kellene szüntetni, és a reformot végére alulról kellene kezdeni – véli Frank József.

A megyei elnök azt mondja, szinte mindegy, hogy az erős, az önkormányzati érdekeket megjelenítő, képviselő, és stratégiaformáló középszint régiós vagy megyei szinten jön létre. Az viszont biztos: csak akkor működik jól, ha a minisztériumoktól nemcsak feladatokat, de pénzt is kap. Arról szerinte korai lenne beszélni, hogy ha valóban lesz feladatuk a régióknak, Szeged lesz-e a dél-alföldi központja. De bármelyik megyeszékhely ad helyet a központnak, alközpontnak, mindeképp szükség lesz a másik két városban, legalábbis, ha az a leendő közigazgatási középszint nem akar eltávolodni az embe- rektől.

B. A.